

Soeteboom, Hendrick Jacobsz.

Oost-Zaandam 1616 - 1678

ook wel: Soet, Zoet, of Zoeteboom

Eerste Zaanse geschiedschrijver; boekverkoper en uitgever. Naar Soeteboom is meermalen onderzoek gedaan, onder anderen door [Jacob Honig Js. jr.plugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigHonig Jansz. Jr., Jacob](#)

Zaandijk, 5 mei 1816 - 14 november 1870

Papierfabrikant, makelaar en directeur van een door hem opgerichte assurantiemaatschappij, later ook burgemeester van Zaandijk. Grote en blijvende bekendheid verkreeg Honig door zijn geschiedkundige onderzoekingen en door vele publicaties. Zie voor zijn afstamming bij en [Sipke Lootsmaplugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigLootsma, Sipke](#)

Roordahuizen, 9 januari 1888 - Zaandam 15 mei 1940 Sipke Lootsma 1888 - 1940 Leraar geschiedenis, archiefonderzoeker en publicist. Hij was de eerste die de geschiedschrijving van de Zaanstreek wetenschappelijk benaderde.

Sipke Lootsma werd 9 januari 1888 geboren in Roordahuizen als zoon van Rients Klazes Lootsma en Aaltje Westra. In 1906 legde Lootsma het akte-examen Vrije- en Orde-Oefeningen der Gymnastiek met succes af. In 1907 gevolgd door het akte-examen Lager Onderwijs. Op..., maar desondanks zijn weinig gegevens over hem bekend. De onderzoekers naar zijn leven en werk concludeerden dat Soeteboom zeker niet in alle gevallen als betrouwbare bron kan gelden, maar constateerden ook dat zonder zijn werk vele gegevens over de Zaanstreek verloren zouden zijn gegaan. Een moeilijkheid is dat geen zekerheid kan worden verkregen over de bronnen die Soeteboom zelf gebruikte. Honig veronderstelde dat hij bevriend was met [Willem Lamsplugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigLams, Willem Gerritszn](#)

Auteur van het Groot Privilegie en hantvest Boeck van Kennemerlandt en Kennemer Gevolg (Amsterdam 1664). Lams kwam voort uit een voornaam geslacht te Wormer. Zijn grootvader en zijn vader waren burgemeester geweest, Lams bekleedde die functie omstreeks 1660 ook. Zijn familie behoorde tot de rijkste van de, de auteur van 'Handvesten van Kennemerlant' (Amsterdam 1664).

Ook wordt aangenomen dat hij putte uit de rijmkroniek van Melis Stoke, een 13e-eeuwse ambtenaar aan het hof van de graven Floris V en Willem II. Voorts zal hij gebruik hebben gemaakt van herinneringen van oudere Zaanse kanters en van de overlevering. Waarschijnlijk werd Soeteboom opgeleid tot scheepstimmerman, volgens Honig was hij ook leerling van de Latijnse school te Wormer. Lootsma ontdekte in de notarisprotocollen dat Soeteboom tijdelijk als lakenkoper werkte. Zijn hoofdberoep was echter boekverkoper, aan het [Kattegatplugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigKattegat, het](#)

Tegenwoordige straat in Zaandam-oost, dwarsstraat van de Zuidelijk richting de Zaan. Zowel in Zaandam als in Loosdrecht heeft men ooit een water die naam gegeven omdat iemand met de bijnaam Kat of de Kat het gegraven had of er langs woonde. Dergelijke soort naamspelingen worden over het algemeen alleen gevormd met de blik schuin gericht naar de aardrijkskundige namen of naamtypen die aan iedereen bekend zijn. In dat geval vormt de en bij de [Overtoomplugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigOvertoom](#)

Een verlaagd en van glooiingen voorzien dijkgedeelte waarover schepen werden gehaald ('gewonden'). In de Zaanstreek zijn verschillende overtomen geweest, waarvan die te Zaandam verreweg het belangrijkste was. Oost- en Westzaandam hadden hun welvaart in de 17e eeuw mede te danken aan omvangrijke.

Soeteboom had een groot aantal publikaties op zijn naam. Voor de Zaanstreek van belang zijn vooral:

- Saanlants Arcadia¹⁾, Amsterdam 1658,
- Beschrijvinge Oudt-Zaenden²⁾, Alkmaar 1640,
- Batavische Eneas of Getrouheyts voorbeeldt, Alkmaar 1648,
- De Nederlandsche beroerten en oorlogen³⁾ omtrent het Ye en aan de Zaan, Sanerdam 1658,
- Noord-Hollands Ontrusting, Amsterdam 1678 en
- Sanerdams Bloeme Crans, Amsterdam 1645,
- Nevens verwoestinghe West-Zanen 1645
- Oudheden Zaanland, Stavoren, Vronen en Waterland 1701

Daarnaast schreef hij onder meer over Waterland, Stavoren, Vronen, Friesland en de oorlog van de Nederlanden tegen Frankrijk en Engeland, Munster en Keulen (1672-1678) en publiceerde hij liedboekjes. Niet-Zaanstreek gerelateerde publikaties zijn:

- Opgank en Nedergank van Stavoren 1648
- Vroonens begin, midden en einde 1661
- De zoetstemmende zwaanen van Waterland 1661
- t Kleyn lust-hofje van bruyloft-zangen 1649
- Beemsters Dankoffer 1645
- Historie Waterlandt + Purmerendt 1661
- Noord-Hollands ontrusting 1687
- Het Nederlants schoutoneel 1678
- Derde voornaamste zeegetogt 1648
- Batavise Eneas 1645

Het naar Hendrick Soeteboom genoemde gemaal [De Soeteboom](#) plugin-autotooltip__default plugin-autotooltip_bigSoeteboom, De

Stoom- en later elektrisch gemaal in de Hogendijk in Zaandam. Het naar Hendrick Soeteboom genoemde gemaal werd in 1873-1874 geplaatst op de fundamente van de Hornerluis en zorgt voor de doorstroming van het oppervlaktewater. Het stoomgemaal werd gerenoveerd in 1898 en geëlektrificeerd in 1917. ter hoogte van de Hogendijk te Zaandam werd in 1873-1874 geplaatst op de fundamente van de Hornerluis en zorgt voor de doorstroming van het oppervlaktewater. Het stoomgemaal werd gerenoveerd in 1898 en geëlektrificeerd in 1917.

-
- 1) [Google Books: Saanlants Arcadia](#)
  - 2) [DBNL: Beschrijvinge Oudt-Zaenden](#)
  - 3) [Google Books: De Nederlandsche beroerten en oorlogen](#)